

ОСНОВНІ ЧИННИКИ СКОРОЧЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

ОСНОВНЫЕ ФАКТОРЫ СОКРАЩЕНИЯ РАСХОДОВ ПРЕДПРИЯТИЯ

THE MAIN FACTORS OF REDUCING THE COST OF THE ENTERPRISE

Науковий керівник – професор кафедри підприємництва і торгівлі, доктор економічних наук

Бавико О.Є., Бавыко А.Е., Bavyko O.Ye.

Лашкул Є.В., Лашкул Е.В., Lashkul Ye.V.

Анотація. У дослідженні сформовано класифікацію витрат та чинників, що впливають на їх скорочення. Витрати поділяються на капітальні та оборотні, основні та накладні, прямі та непрямі. Чинники скорочення витрат розрізняють за періодами короткострокового та довгострокового впливу, а також за сферою походження – внутрішні і зовнішні.

Аннотация. В исследовании сформирована классификация расходов и факторов, влияющих на их сокращение. Расходы делятся на капитальные и оборотные, основные и накладные, прямые и косвенные. Факторы сокращения затрат различают по периодам краткосрочного и долгосрочного воздействия, а также по сфере происхождения – внутренние и внешние.

Abstract. The study generated a classification of costs and factors that affect their reduction. Expenses are divided into capital and negotiable, principal and overhead, direct and indirect. The factors of cost reduction are distinguished by the periods of short-term and long-term effects, as well as the sphere of origin - internal and external.

Стимулювання розвитку підприємництва та забезпечення умов для його економічної ефективності входять до переліку основних завдань регуляторної політики держави [1–3]. Економічна ефективність сучасних підприємницьких структур у великій мірі визначається оптимальністю управління витратами.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування економічного управління поточними витратами підприємства, розробка теоретико-методичних основ оцінки ефективності управління поточними витратами та практичних рекомендації щодо їх оптимізації в діяльності підприємств.

Більшість дослідників поділяє всі витрати підприємства на одноразові (капітальні вкладення або реальні інвестиції), витрати у вигляді коштів, авансованих в закупівлю товарів в підприємствах торгівлі, і поточні витрати, які підрозділяються на витрати виробництва і обертання і поточні витрати, що покриваються за рахунок прибутку або інших джерел [4].

За економічною роллю у формуванні собівартості продукції витрати поділяють на основні та накладні: основні витрати безпосередньо пов'язані з процесом виготовлення виробів і утворюють їх головний речовий зміст. Це витрати на сировину, основні матеріали, технологічне паливо та енергію, заробітну плату основних виробничих робітників. З допомогою накладних витрат створюються необхідні умови для функціонування виробництва, його організації, управління, обслуговування.

За способом обчислення на окремі види продукції витрати поділяються на прямі та непрямі. Прямі витрати безпосередньо відносять на собівартість виготовлення конкретного виду продукції і можуть бути розраховані на її одиницю прямо (матеріали, паливо, заробітна плата). Непрямі витрати пов'язані з виготовленням різних видів продукції, в цьому разі не можна безпосередньо обчислити витрати на окремі види продукції (загальновиробничі витрати, витрати на утримання та експлуатацію машин тощо). Непрямі витрати розподіляються на окремі види продукції пропорційно визначеній базі. Зростання частки прямих витрат у загальній сумі підвищує точність обчислення витрат на одиницю продукції.

В умовах оптимізації витрат виробництва виникає необхідність виявити максимальну кількість чинників, що впливають на їх скорочення.

В умовах здійснення зовнішньоекономічних операцій особливу увагу необхідно приділяти оцінці чинників, що пов'язані з митним оформленням товарів [5].

Підходити до вивчення впливу окремих чинників можуть бути сформовані з позиції їх впливу у довгостроковому і короткостроковому періодах. Наприклад, розвиток рекламної діяльності, придбання нового устаткування, ремонт можуть викликати значне збільшення рівня витрат в поточному періоді, а в подальшому періоді забезпечити його помітне зниження за рахунок зростання об'єму реалізації продукції.

До основних чинників відносять: зміни об'єму виробництва і реалізації, динаміку продуктивності праці, зміни цін і тарифів, ефективність використання основних фондів і нематеріальних активів, оборотність оборотних активів, ставки банків по кредитних ресурсах, забезпеченість власним капіталом, розмір кредитів, режим і специфіку роботи підприємства, віддаленість від постачальників і споживачів, зміни податкового законодавства, демографічні зміни, політичну та економічну стабільність в суспільстві, зміни кліматичних умов та ін. За умов впровадження системи управління якістю за стандартами ISO 9000 базовою умовою ефективності виступає задоволення споживача, що передбачає постійний моніторинг тенденцій розвитку відповідних сегментів споживчого ринку [6].

Умовою економічної ефективності господарської діяльності суб'єктів підприємництва є планування витрат на виробництво одиниці продукції, що базується на врахуванні всіх чинників зменшення собівартості.

Список літератури

1. Бавико О. Є. Необхідність державного регулювання підприємництва та механізми його здійснення / О. Є. Бавико // Ефективна економіка. – 2017. – № 10. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

2. Бавико О. Є. Структурно-функціональна модель правового регулювання підприємницької діяльності в Україні / О. Є. Бавико // Вісник ДонНУЕТ «Економічні науки». – 2017. – № 67. – С. 5–13.
3. Бавико О. Є. Система державного регулювання розвитку бізнесу / О. Є. Бавико // Бізнес-Навігатор. – 2017. – № 43. – С. 61–65.
4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: ЖІТІ, 2010. – 448 с.
5. Бавико О. Є. Експертиза товарів як складовий елемент митного супроводу зовнішньоекономічних операцій: завдання та алгоритм здійснення / О. Є. Бавико // Вісник ДонНУЕТ. – 2018. – № 1 (68). – С. 5–13.
6. Бавико О. Є. Тенденції розвитку внутрішнього ринку макаронних виробів в Україні / О. Є. Бавико // Торгівля і ринок України. – 2018. – № 1(43). – С. 43–50.